

«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ

САПА МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

НҰҚАУЛЫҚ

БЕКІТЕМІН

«Х.Досмұхамедов атындағы
Атырау университеті» КеАҚ

Басқарма Төрағасы-Ректор

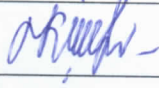
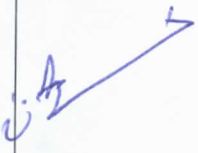
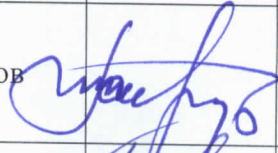

С.Н.Идрисов

«01» 2021ж.

**«ЭКОЛОГИЯ» КАФЕДРАСЫНЫҢ ЗЕРТХАНАШЫСЫ ҮШІН
ТЕХНИКА ҚАУІПСІЗДІГІ БОЙЫНША НҰҚАУЛЫҚ**

СМЖ № 148

Атырау 2021ж.

	Лауазымы	Т.А.Ә.	Қолы	Күні
Жасақтаған	Шаруашылық қызметі басқармасының жетекші маманы	Г.С.Жайлаубаева		20.01.21
Келісілді	Академиялық мәселелер жөніндегі проректор	К.М.Утепкалиева		20.01.21
	«Қазақстандық білім және ғылым қызметкерлері кәсіптік одағының Атырау облыстық ұйымы» ҚБ Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті филиалының төрағасы	А.Қ.Ахмет		20.01.21
	Пайдалану және техникалық қызмет көрсету басқармасының жетекшісі	Т.Т.Аманов		20.01.21
	Сапа мониторингі кеңсесінің жетекшісі	Ж.Т.Кайшыгулова		20.01.21
	Заң кеңесшісі	К.С.Куанов		20.01.21

 ATYRAU UNIVERSITY	«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ	Басылым: үшінші
	«Экология» кафедрасының зертханашысы үшін техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық	3 - бет, 9 беттен тұрады

Мазмұны

1	Жалпы ережелер	4
2	Қысқартулар	4
3	Нормативтік сілтемелер	4
4	Қауіпсіздіктің жалпы талаптары	4
5	Таныстыру парағы	8
6	Өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағы	9

 ATYRAU UNIVERSITY	«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ	Басылым: үшінші
	«Экология» кафедрасының зертханашысы үшін техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық	4 - бет, 9 беттен тұрады

1 Жалпы ережелер

- 1.1 Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасы "Білім туралы" Заңының, Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді. Осы нұсқаулықтың мақсаты – Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті профессор-оқытушылар құрамы, студенттер және қызметкерлері үшін қауіпсіз жағдай жасау болып табылады.
- 1.2 Университет нысандарында техника қауіпсіздігі талаптарын бұзғаны үшін жауапкершілік
 - құрылымдық бөлімшенің басшысына;
 - ТЖ және ТҚ жөніндегі инженерге жүктеледі.
- 1.3 Оқу үдерісі кезінде университеттегі техника қауіпсіздігі талаптарының сақталауын қадағалау:
 - құрылымдық бөлімшенің басшысына;
 - ТЖ және ТҚ жөніндегі инженерге жүктеледі.
- 1.4 Осы нұсқаулықтың талаптарының орындалуы университетте үнемі немесе уақытша жұмыс жасайтын барлық қызметкерлер, студенттер үшін, университет аумағында өз қызметтерін жүзеге асыратын немесе басқа да себептермен барлық заңды және жеке тұлғалар үшін міндетті болып табылады.
- 1.5 Профессор-оқытушылар құрамы, университет қызметкерлері, студенттер осы Нұсқаулықпен таныстырылуы тиісті.

2 Қысқартулар

Осы Нұсқаулықта төмендегідей қысқартулар қолданылады:

- АУ- Атырау университеті
- СМК– сапа мониторингі кеңсесі
- АМЖП – Оқу ісі жөніндегі проректор
- ПОҚ – профессор-оқытушылар құрамы
- ҚББ – құрылымдық бөлім басшысы
- ТҚ – техника қауіпсіздігі
- ЕҚ – еңбек қауіпсіздігі
- ТЖ – төтенше жағдай
- ОТҚ – оқытудың техникалық құралдары

3 Нормативтік сілтемелер

- 3.1 Қазақстан Республикасының Конституциясы.
- 3.2 Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі.
- 3.3 Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрінің 2015 ж. 30 қарашада №927 бұйрығымен бекітілген «Жұмыс берушімен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау нұсқаулықтарын дайындау, бекіту және қайта қарау Ережелері».
- 3.4 АУ Жарғысы.
- 3.5 Университеттің ішкі еңбек тәртібі Ережесі.
- 3.6 ИСО 9001:2015 халықаралық стандарты.

4 Қауіпсіздіктің жалпы талаптары:

Осы нұсқаулық аналитикалық зертхананың зертханашысы үшін зертханалық жұмыстарды жүргізу кезіндегі еңбек қауіпсіздігі бойынша негізгі талаптарды көздейді.

- Химиялық сараптамаларды орындайтын аналитикалық зертхананың зертханашысы төменде аталғандай қауіпті және зиянды факторлердің

 ATYRAU UNIVERSITY	«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ	Басылым: үшінші
	«Экология» кафедрасының зертханашысы үшін техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық	5 - бет, 9 беттен тұрады

эсеріне тап болуы мүмкін: улану, термиялық және химиялық күйіктер, электр тогымен зақымдану;

- Химиялық сараптамаларды орындауға 18 жасқа толған, кезекті медициналық тексеруден өткен, теориялық және тәжірибелік оқудан өткен, еңбек қауіпсіздігі бойынша бекітілген тәртіпте тексеруден өткен және өздігінен жұмыс жасауға рұқсаты бар тұлғалар жіберіледі;
- Аналитикалық зертхананың зертханашысы арнаулы киімдермен және жеке қорғану құралдарымен (мақта-мата халат, кеудешесі бар резиналанған фартук, резина қолғаптар, қорғаныш көзілдірік) қамтамасыз етілуі тиіс;
- Аналитикалық зертхана орынжайын мәжбүрлі сору-сыртқа тарату желдеткішімен және зертханалық шкафтар мен басқа да газ бөлу ошақтарын жергілікті тартумен (тяга) қамтамасыз етілуі керек.
- Өте зиянды және улы заттармен жұмыс жасалатын аналитикалық зертхананың орынжайларында желдету жүйесі жеке, басқа орынжайлардың желдету жүйелерімен біріктірілмей орындалуы тиіс.

4.1 Сабақ басталар алдындағы қауіпсіздік талаптары

- Нормалармен қарастырылған арнаулы киімдерді кию және жеке қорғау құралдарын дайындау керек. Газсыздандыру құралдарын және алғашқы өрт сөндіру құралдарын тексеру керек.
- Желдету құралдарының, электр құрылғыларының жарамдылығын тексеру, желдеткішті қосу керек.

Жұмысқа зертханалық приборлар мен зертханалық құралдарды дайындау керек, олардың жарамдылығына көз жеткізу керек. Ақаулығы бар құрылғыларды және зертханалық құралдарды пайдалануға рұқсат етілмейді.

4.2 Сабақ кезіндегі қауіпсіздік талаптары

Зертханашы:

- Факультеттердің жұмыс жоспары негізінде, оқытушылармен, кафедра меңгерушісімен бірге зертхананың оқу жылына, семестрге жұмыс жоспарының орындалуын;
- Жұмыс жоспары және сабақ кестесі негізінде күн сайынғы жұмыстардың орындалуын қамтамасыз етеді: «Экология негіздері» кафедрасының оқу зертханасында оқытушылардың сабақтар өткізуін және кафедраның қызметтік орынжайларында төмендегідей міндеттердің орындалуын қамтамасыз етеді:
 1. Сабақтар өтіп жатқан зертханада, сол зертхана үшін еңбек қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықтың дұрыс орындау.
 2. Студенттердің еңбек қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықтың талаптарын орындауын қамтамасыз ету.
 3. Зертханада еңбек қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықты тіркеу журналы болуын және оның дұрыс толтыру.
 4. Зертханадағы құралдар мен құрылғыларды дұрыс пайдалану, ал қажет болған жағдайда, университеттің басқа да зертханаларында алдын ала дайындық және білімдерін, іскерлігі мен дағдыларын тексеруден өткен соң жұмысқа жіберу керек.

 ATYRAU UNIVERSITY	«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ	Басылым: үшінші
	«Экология» кафедрасының зертханашысы үшін техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық	6 - бет, 9 беттен тұрады

4.3 Оқыс оқиғалар және экстремалды жағдайлардағы қауіпсіздік талаптары

- Бензин, эфир немесе басқа да өртке қауіпті сұйықтықтар төгілуі кезінде горелкаларды сөндіру, газдың жалпы вентилін жабу, электр қыдыру құралдарын сөндіру, төгілген сұйықтықты жинап алу керек.
- Өрт шығу кезінде желдетуді өшіріп, ол жөнінде өрт сөндіру бөліміне және тікелей басшыға хабарлау керек, алғашқы өрт сөндіру құралдары арқылы өрт сөндіруге кірісу керек.
- Газ иісі сезілген кезде, газ желісіндегі жалпы жабу вентилін жауып, орынжайды желдету және анықталған ақаулықтарды жою шараларын алу керек. Баллонның немесе редуктордың вентилінің ақаулығын анықтау үшін оларға суға езілген сабын ерітіндісін жағу керек.
- Орынжай толықтай желдетіліп және ақаулықтар жойылғанша, қыздыру және жарық беру құралдарын қосуға болмайды.
- Оқыс оқиға кезінде жарақат алған адамға алғашқы көмек көрсету керек, жедел жәрдем шақыру немесе емдеу орнына жіберу, мекеменің әкімшілігіне хабарлау керек.

Экология зертханасының зертханашысына алғашқы көмек көрсету және өзіне өзі көмек көрсету тәсілдерін жақсы білуі керек (медицина қызметкері көмек көрсеткенше).

4.4 Сабақ аяқталғаннан кейінгі қауіпсіздік талаптары

- Электр құралдары мен горелкаларды сөндіру керек.
- Су және газдың крандары мен вентилдерін жабу керек.
- Реактивтер мен, жеңіл тұтанатын заттар бар банкілерді жабу керек.
- Экология зертханасынан арбитраждық үлгілерді олардың сақталуын орнына апару керек.
- Ыдыстарды, зертхана құралдарын жуу керек және сақтау орындарына қою керек.
- Жұмыс столы мен еденді сумен жуу және сүрту керек.
- Желдеткішті сөндіру керек.
- Металл жәшіктерге салынған майланған сүрткіштерді, ағаш жаңқаларын және сол сияқты басқа да материалдарды экология зертханасынан тыс, арнайы белгіленген орынға алып кету керек.
- Киім ауыстыру, бетті және қолды сабынмен жылы сумен жуу және душ қабылдау керек.

Профессор-оқытушылар, қызметкерлер мен білім алушылар ішкі тәртіп ережелерін, санитарлық-эпидемиологиялық режимді, өрт қауіпсіздігі мен техника қауіпсіздігін сақтауға жауапты.

Нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізу Басқарма Төрағасы-Ректордың рұқсатымен жүзеге асырылады және оның қолымен құжат түрінде бекітіледі.

Түпнұсқаға және есептік жұмыс даналарына өзгерістер мен толықтырулардың енгізілуі Нұсқаулықтарды әзірлеу тәртібі талаптарына сәйкес жүргізіледі.

Түпнұсқа мен есептік жұмыс даналарына түзетулер мен толықтырулар енгізуге шаруашылық қызметі басқармасының жетекші маманы мен ТЖ және ТҚ жөніндегі инженер жауапкершілікте болады.

Нұсқаулық қажет болған жағдайда қайта қарастырылады.

Нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізуге негіздер мыналар болады:

 ATYRAU UNIVERSITY	«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ	Басылым: үшінші
	«Экология» кафедрасының зертханашысы үшін техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық	7 - бет, 9 беттен тұрады

- заңды күші бар нормативті-құқықтық актілерге қайта енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;

- Басқарма Төрағасы-Ректор бұйрықтары;

- құрылымдық бөлімшелер арасындағы міндеттерді қайта бөлулер;

- құрылымдық бөлімшелерді қайта ұйымдастыру.

Ұйымның атауы өзгерулері кезінде немесе құрылымдық бөлімше атауы өзгерген кезде Нұсқаулық ауыстырылуы тиіс.

Ауыстыру кезінде күші жойылған Нұсқаулықтың университетте бар барлық даналары алынып тасталады және жаңасымен ауыстырылуы керек.

Күші жойылған Нұсқаулықты алмастыруға және алып тастауға ТЖ және ТҚ инженері мен ҚББ жауапты.

Нұсқаулықты Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық талаптарға сәйкес келістіруді СМК жүзеге асырады.

Нұсқаулықты шаруашылық қызметі басқармасының жетекші маманы мен ТЖ және ТҚ жөніндегі инженер дайындайды.

Нұсқаулық Басқарма Төрағасы-Ректормен бекітіледі және оның өзгертілуіне дейін әрекет етеді.

Нұсқаулықтың есептік жұмысшы даналарының бөлімшелерде сақталуына жауапкершілік ҚББ тиесілі.

